

Indholdsfortegnelse

Forord	5
DEL I – Indledende del	23
Kapitel 1. Indledning	25
1.1 Emne og aktualitet	25
1.1.1 Juridisk aktualitet	27
1.1.2 Emnets retlige placering	28
1.2 Formål og afgrænsning	30
1.2.1 Formål	30
1.2.2 Afgrænsning	30
1.3 Oversigt over bogens kapitler	32
Kapitel 2. Den finansielle krise	34
2.1 Indledning	34
2.2 Optakten til den internationale finansielle krise	36
2.2.1 Internationale makroøkonomiske forhold	36
2.2.1.1 Særligt om boligmarkederne	37
2.2.1.2 Privat og offentlig gældsætning	38
2.2.2 Internationale finansielle forhold	39
2.2.2.1 Særligt om de amerikanske subprime-lån	39
2.2.2.1.1 Misligholdelse af subprime-lån	40
2.3 Krisen eskalerer – efteråret 2008 i USA	41
2.4 Krisen rammer Europa	42
2.5 Realøkonomien påvirkes	43
2.6 Statsgældskrise	44
2.7 Danmark under krisen	45
2.7.1 Makroøkonomiske forhold i Danmark	45
2.7.1.1 Særligt om ejendomsmarkedet i Danmark	46
2.7.2 Den finansielle sektor i Danmark	50
2.7.2.1 Institutterne inden krisen	50
2.7.2.1.1 Regulering af de finansielle institutter	51
2.7.2.2 Krisen rammer de danske finansielle institutter	54
2.7.2.3 Konsekvenser for de danske pengeinstitutter	55

2.7.2.4	Særligt om de nødlidende pengeinstitutter	56
2.7.2.4.1	Særlige engagementer i de nødlidende pengeinstitutter	56
2.7.2.5	Ledelsens rolle i den finansielle krise	60
DEL II – Bestyrelsesansvaret i almindelige kapital­selskaber		63
Kapitel 3. Bogens anden del		65
3.1	Plan for bogens anden del	65
Kapitel 4 Principperne bag bestyrelsens ansvar		67
4.1	Culpa	67
4.2	Særligt om ansvarsvurderingen i forhold til forskellige persongrupper	70
4.2.1	Professionelle bestyrelsesmedlemmer	70
4.2.2	Familiebestyrelsesmedlemmer	72
4.3	Minimumskrav	79
4.4	Årsagsforbindelse, adækvans, tab og værnet interesse	80
4.5	Bevisbyrde	82
4.6	Ansvarsbegrænsninger	84
Kapitel 5. Bestyrelsens pligter som grundlag for culpavurderingen.		86
5.1	Indledende bemærkninger – ansvarskategorisering	86
5.2	Kan man fastlægge bestyrelsens ansvar ud fra dens pligter?	88
5.2.1	En kritik af den opstillede ansvarsmodel	90
5.3	En ansvarsmodel baseret på bestyrelsens pligter efter selskabsloven	92
Kapitel 6. Bestyrelsens tilsynspligt med selskabets økonomiske forhold		95
6.1	Indledning	95
6.2	Lovbestemmelser om bestyrelsens tilsynspligt med selskabets økonomiske forhold	96
6.2.1	Selskabslovens § 115, nr. 5 – Forsvarligt kapitalberedskab.	96
6.2.2	Selskabslovens § 119 – Kapitaltabsreglen	98
6.2.3	Selskabslovens § 115, nr. 3 – Finansiell rapportering	101
6.2.4	Opsummering på lovbestemmelserne om bestyrelsens tilsyn med økonomien	102
6.3	Retspraksis om bestyrelsens manglende tilsyn med selskabets økonomiske forhold	105

6.3.1	Indledende bemærkninger – selskabets generelle økonomi eller enkeltstående dispositioner	105
6.3.2	Enkeltstående økonomiske dispositioner	106
6.3.3	Selskabets generelle økonomiske forhold – drift ud over håbløshedstidspunktet	109
6.4	Kan Havemann udfordres – en skærpedesdiskussion	114
6.4.1	Indledning	114
6.4.2	U.2006.2637 H – AOF-dommen	115
6.4.2.1	De første krisetegn (fase 4)	115
6.4.2.2	Fortsatte problemer, lukning af kassekredit og forbehold for fortsat drift (fase 5)	116
6.4.2.3	Negativ egenkapital og beslutning om fremtidig drift (fase 5 og 6)	117
6.4.2.4	Konkurs (fase 6)	118
6.4.2.5	Afgørelse og præjudikat	119
6.4.3	U.2015.257 V	121
6.4.3.1	Den økonomiske situation op til konkursen	121
6.4.3.2	Forhandlinger og forsøg på at redde selskabet	122
6.4.3.3	Forhandlinger med sparekassen	124
6.4.3.4	Afgørelse og præjudikat	125
6.4.4	Konklusion efter Havemann-dommen	128
6.5	Samlet opsummering på baggrund af retspraksis	129
6.6	Ansvarsfordelingen i forhold til den eksterne revisor	130
6.6.1	Indledende bemærkninger	130
6.6.2	Aktieselskabsloven af 1930 – Bestyrelsens pligt til at foretage eller lade foretage eftersyn af selskabets bøger og konstatering af aktivernes tilstedeværelse	132
6.6.3	Aktieselskabsloven af 1973 – ændring af bestyrelsens pligt	135
6.6.4	Gældende ret	136
6.6.4.1	Retspraksis	138
6.6.5	Opsummering og konklusion	157
Kapitel 7. Bestyrelsens tilsynspligt med selskabets direktion		159
7.1	Indledning	159
7.2	Kompetencefordelingen mellem bestyrelse og direktion	160
7.2.1	Selskabets direktion – fra funktionær til selvstændigt ansvar for selskabet	160
7.2.2	Nærmere om bestyrelsens tilsyn	163
7.3	Retspraksis om bestyrelsens manglende tilsyn med direktionen	167
7.3.1	Den passive bestyrelse	167

7.3.2	Advarselstegn	169
7.3.3	Memory Card Technology – en ændring for grænserne i tilsynspligten?	172
7.3.3.1	Selskabets begyndelse og børsnotering	172
7.3.3.2	Unighed med økonomidirektør – første tegn på uredelighed	173
7.3.3.3	Forsøg på børsnotering i New York	177
7.3.3.4	Betalingsstandsning og salg til Dataram	178
7.3.3.5	Konkurs	182
7.3.3.6	Direktørens besvigelser	182
7.3.3.7	Erstatningssagen og dens udfald	186
7.3.3.8	Konklusion på Memory Card Technology	193
7.4	Samlet konklusion på retspraksis i forhold til tilsynet med selskabets direktion	195
Kapitel 8. Bestyrelsens pligt til at sikre en forsvarlig organisation		197
8.1	Indledning	197
8.2	Nærmere om den forsvarlige organisation	199
8.2.1	Risikostyring	202
8.3	Retspraksis om bestyrelsens manglende sikring af en forsvarlig organisation	207
8.3.1	Selvstændigt ansvar for uforsvarlig organisation?	209
Kapitel 9. Bestyrelsens loyalitetspligt og kort om de formelle pligter		212
9.1	Bestyrelsens loyalitetspligt	212
9.2	Retspraksis om tilsidesættelse af loyalitetspligten	217
9.2.1	Tilsidesættelse af loyalitetspligten over for kapitalejere	217
9.2.2	Tilsidesættelse af loyalitetspligten over for selskabet	219
9.2.3	Tilsidesættelse af loyalitetspligten over for selskabets kreditorer	219
9.3	Særligt om nægtelse af underskrivelse af årsrapport	223
9.3.1	Årsregnskabslovens bestemmelser	223
9.3.2	Konsekvens af manglende underskrift	225
9.3.3	Sanktionsmuligheder ved manglende underskrift	227
9.3.4	Iværksættelse af sanktionsmuligheder	228
9.3.5	Konklusion	230
9.4	Bestyrelsens formelle pligter	231
Kapitel 10. Opsummering på den opstillede ansvarsmodel		235

Kapitel 11. The business judgment rule	239
11.1 Indledende	239
11.2 Reglens oprindelse og formål	239
11.3 Domstolenes anvendelse af reglen	242
11.3.1 Standard of liability	243
11.3.2 Abstention doctrine	248
11.4 The business judgment rule i dansk ret?	253
11.4.1 Hvad siger retslitteraturen	253
11.4.2 Hvad siger retspraksis?	255
11.5 Nærmere om de danske domstoles anvendelse af det forretningsmæssige skøn – prøvelsen af skønnet	263
 Kapitel 12. Bestyrelsens ansvar for selskabets strategi og mulighed for at ifalde ansvar	 267
12.1 Indledning	267
12.2 Bestyrelsens ansvar for den overordnede strategiske ledelse	268
12.2.1 Hvad er strategisk arbejde	268
12.2.2 Bestyrelsens rolle i forbindelse med selskabets strategi	271
12.2.3 Forholdet til den opstillede ansvarsmodel	273
 Kapitel 13. Særlige praktiske problemstillinger	 277
13.1 Særligt om tabsopgørelsen i ledelsesansvarssager	277
13.1.1 Overordnet om selve tabsopgørelsen	277
13.1.2 To veje – enkeltstående dispositioner eller ansvar for hele selskabets sammenbrud	279
13.1.3 Opgørelsen af selve tabet	282
13.1.4 Særligt om konkursboets kontra den enkelte kreditors tab	288
13.1.5 Konklusion på tabsopgørelsen	294
13.2 Forældelse af ledelsens ansvar	297
13.2.1 Forældelseslovens regler om forældelse af ledelsesansvar	299
13.2.1.1 Forældelseslovens regler om begyndelsestidspunkt	299
13.2.1.1.1 Erstatning i eller uden for kontrakt	299
13.2.1.1.2 Erstatning uden for kontraktforhold	311
13.2.2 Suspension af forældelse af ledelsens ansvar	313
13.2.3 Forældelseslovens § 10	314
13.2.4 Hvornår får forældelseslovens § 10 selvstændig betydning	315
13.2.5 Konklusion på forældelsesspørgsmålet	319
13.3 Værneting	321

13.3.1	Indledning	321
13.3.2	Ansvarssager mod ledelsesmedlemmer bosat inden for EU	321
13.3.2.1	Værneting efter Bruxelles I-forordningens artikel 7, nr. 2	322
13.3.2.1.1	Afgrænsningen over for erstatning inden for kontrakt	323
13.3.2.2	Værneting efter Bruxelles I-forordningens artikel 8, nr. 1	324
13.3.3	Ansvarssager mod ledelsesmedlemmer uden for EU	324
13.3.4	Særligt om konkursundtagelsen	325
13.4	Øvrige processuelle forhold	327
DEL III – Bestyrelsesansvaret i pengeinstitutter		329
Kapitel 14. Bogens tredje del		331
14.1	Indledning	331
Kapitel 15. Det finansielle system		333
15.1	Indledning	333
15.2	Opgaver i det finansielle system	334
15.2.1	Overførsel af forbrugsmuligheder	334
15.2.2	Allokering af kapital (kreditformidling)	335
15.2.3	Betalingsformidling	336
15.2.4	Allokering af risiko	337
15.2.4.1	Konkret eksempel på afledt finansielt instrument	338
15.3	Baggrunden for et finansielt system	340
15.3.1	Forbindelse mellem modstridende præferencer	340
15.3.2	Besparelse af informationsomkostninger	341
15.3.3	Stordriftsfordele	342
Kapitel 16. Reguleringen af det finansielle system		343
16.1	Regulering af det finansielle system – Det overordnede formål med reguleringen	343
16.1.1	Risici, der skal reguleres	347
16.1.2	Nærmere om den bankretlige regulering	350
16.1.2.1	Kort om bankrettens to søjler	350

16.1.2.2	Medfører den bankretlige regulering, at ledelsen skal lede pengeinstitutterne ud fra mere samfundsmæssige hensyn	351
16.1.3	Øvrige formål med reguleringen	353
16.1.3.1	Regulering der sikrer begrænsning af risikoen i finansielle virksomheder.	354
16.1.3.2	Regulering, der sikrer effektivitet	357
16.1.3.3	Regulering, der sikrer forbrugerbeskyttelse.	358
16.1.4	Karakteristik af reguleringen af finansielle virksomheder.	359
16.1.5	Instrumenter i den finansielle lovgivning.	361
16.2	Afsluttende bemærkninger.	365
Kapitel 17. Bestyrelsens pligter som grundlag for culpavurderingen i finansielle selskaber		366
17.1	Indledning	366
17.2	De relevante bestemmelser i lov om finansiel virksomhed og ledelsesbekendtgørelsen.	368
Kapitel 18. Fit and proper og accessoriske pligter		371
18.1	Indledning	371
18.2	Nærmere om FIL § 64.	372
18.3	Finanstilsynets reaktionsmuligheder.	374
18.4	Fit and proper-vurderingens betydning for ansvaret.	379
18.5	Accessoriske pligter	381
Kapitel 19. En nærmere analyse af lov om finansiel virksomhed – indeholder den nye typer af pligter for bestyrelsen?		383
19.1	Indledning	383
19.2	Reglerne i FIL § 70 og 71 samt kategorisering af disse	385
19.2.1	FIL § 70, stk. 1 – Den overordnede og strategiske funktion samt risikoprofil sml. SL §§ 115, stk. 1 og stk. 1, nr. 2	385
19.2.2	FIL §§ 70, stk. 2 og 5 – Retningslinjer og tilsynet med direktionen sml. SL § 115, nr. 4	387
19.2.3	“Pædagogiske” bestemmelser i FIL § 70	389
19.2.4	FIL § 71 – Den forsvarlige organisation og virksomhedsstyring sml. SL §§ 115, stk. 1 og 115, stk. 1, nr. 1 og 2	390
19.3	Ledelsesbekendtgørelsen.	392
19.3.1	Indledende bemærkninger	392
19.3.2	Generalklausulen i § 2.	393

19.3.3	§ 3 – Den overordnede og strategiske ledelse, forsvarlig organisation, risikostyring, rapportering og tilsyn med direktionen og økonomi, sml. SL §§ 115, stk. 1, og 115, nr. 2, 3, 4 og 5	393
19.3.4	§ 4 – En yderligere detailregulering af risikostyring, sml. SL § 115, nr. 2.	396
19.3.5	§ 5 – Løbende pligt til at forholde sig til de opsatte politikker	397
19.3.6	§§ 6 og 7 – Retningslinjer til direktionen sml. SL §§ 115, nr. 3 og 4 og 117, stk. 1, 1. og 3. pkt.	397
19.3.7	Kapitel 4 – Yderligere specificering af den forsvarlige organisation	398
19.3.8	Kapitel 5 – Administrativ og regnskabsmæssig praksis – Mere til den forsvarlige organisation	400
19.3.9	Kapitel 6 – Risikostyring og compliance	400
19.3.10	Konklusion på pligterne efter ledelsesbekendtgørelsen	401
19.4	Særligt om risikostyring i finansielle virksomheder og kapitalbehov – et eksempel på den yderligere detailregulering for finansielle virksomheder.	402
19.4.1	Indledende bemærkninger	402
19.4.2	Hvordan adskiller risikostyring sig fra almindelige kapitalselskaber	403
19.4.2.1	Et eksempel – kapitalbehovet skal afdække virksomhedens risici	403
19.5	Øvrige bestemmelser i FIL	406
19.5.1	§§ 71 a og 75 – Ageren for at undgå drift ud over håbløshedstidspunktet	406
19.5.2	§ 78 – Loyalitetspligt	407
19.6	Opsummering på pligterne efter FIL og ansvarsmodellen i finansielle virksomheder	408
19.7	Kort om Finanstilsynets tilsyn og betydningen heraf for ledelsens pligter og ansvar	412
19.7.1	Indledning	412
19.7.2	Finanstilsynets beføjelser	412
	Kapitel 20. Introduktion til banksagerne	416
	Kapitel 21. Capinordic Bank-dommen	419
21.1	Indledning	419
21.2	Bankens etablering og generelle forhold	420
21.3	Bankens forretningsmodel og resultater	421

21.4	Organisation, kulturen i Banken og det ene bestyrelsesmedlems rolle.....	424
21.5	Finanstilsynets rolle og advarsler.....	429
21.6	Højesterets afgørelse vedrørende Capinordic Bank.....	437
21.6.1	Indledning.....	437
21.6.2	Nye faktuelle forhold.....	438
21.6.3	Parternes anbringender for Højesteret.....	440
21.6.3.1	Appellanternes (ledelsens anbringender).....	440
21.6.3.2	Finansiell Stabilitets anbringender.....	442
21.6.3.2.1	Generelle anbringender.....	442
21.6.3.2.2	Finansiell Stabilitets anbringender i relation til de enkelte engagementer.....	446
21.6.4	Højesterets afgørelse og læringen heraf.....	450
21.6.4.1	Indledende bemærkninger.....	450
21.6.4.2	Generelle overordnede præmisser.....	451
21.6.4.2.1	Ansvarsvurderingen.....	451
21.6.4.2.2	Betydning af en eventuel overtrædelse af lovgivningen.....	453
21.6.4.2.3	Betydningen af Finanstilsynets undersøgelse og revisionens arbejde.....	455
21.6.4.2.4	Øvrige generelle forhold af betydning for vurderingen af de 11 konkrete engagementer.....	455
21.6.4.3	De konkrete engagementer.....	456
21.7	Sammenfatning.....	464
21.8	Landsrettens dom i Capinordic Bank.....	467
21.8.1	Indledende bemærkninger.....	467
21.8.2	Finansiell Stabilitets anbringender i relation til ansvaret for hele sammenbruddet.....	467
21.8.2.1	Generelle anbringender i relation til ansvaret for hele sammenbruddet.....	467
21.8.2.2	Principalt – Generel uforsvarlighed (udlånsvirksomhed).....	469
21.8.2.3	Principalt – Generel uforsvarlighed (kreditororganisation).....	474
21.8.2.4	Principalt – Generel uforsvarlighed (forretningsmodel).....	475
21.8.2.5	Principalt – Generel uforsvarlighed (uvedkommende hensyn).....	475
21.8.2.6	Principalt – Generel uforsvarlighed (tabsopgørelse).....	475

21.8.3	De sagsøgte anbringender i relation til ansvaret for hele Bankens sammenbrud	476
21.8.4	Landsrettens afgørelse og læringen heraf	481
21.8.4.1	Generelt	481
21.8.4.2	Årsagsforbindelse eller uforsvarlighedsbetragtning	481
21.8.4.3	Tabsopgørelsen	485
21.8.4.4	Ansvaret for Bankens konkurs	485
21.9	Overordnet konklusion på baggrund af Capinordic	487
Kapitel 22. Amagerbank-dommen		490
22.1	Indledning	490
22.2	Bankens generelle forhold	492
22.2.1	Bankens historiske resultater	492
22.2.2	Bankens konkurs	496
22.2.3	Revisionens rolle	498
22.2.4	Finanstilsynets advarsler og konkrete viden	501
22.2.4.1	Generel undersøgelse ultimo 2005 og Finanstilsynets hyrdebrev	501
22.2.4.2	Korrespondance mellem Finanstilsynet og Banken i 2006-2008	502
22.2.4.3	Finanstilsynets gennemgang af Bankens 40 største engagementer i september 2008	503
22.2.4.4	Funktionsundersøgelse i november-december 2008	504
22.2.4.5	Opfølgingsundersøgelse i juni 2009 – påbud vedrørende solvensbehov	505
22.2.4.6	Funktionsundersøgelse i juni 2010	506
22.2.4.7	Sammenfatning	507
22.2.5	Nærmere om ledelsens arbejde – orden i penalhuset eller uforsvarlig organisation	508
22.2.5.1	Det daglige arbejde i ledelsen	508
22.2.5.2	K's død	513
22.2.5.3	Finanstilsynets viden om de konkrete engagementer	515
22.2.5.4	Ledelsens strategi som følge af Bankens problemer	518
22.3	Finansiel Stabilitets anbringender	519
22.3.1	Overordnet om Finansiel Stabilitets anbringender	519
22.3.2	Finansiel Stabilitets anbringender om de generelle forhold	520

22.3.2.1	Organisation	520
22.3.2.2	Bankens strategi og risikoprofil	522
22.3.2.3	Den finansielle krise og betydningen for ansvaret	523
22.3.2.4	Ansvarsnormen	524
22.3.3	De konkrete engagementer/det konkrete engagement.	525
22.4	De sagsøgte anbringender	525
22.5	Landsrettens afgørelse og læringen heraf	527
22.5.1	Indledende kommentarer	527
22.5.2	Generelle præmisser	527
22.5.3	Østerfælled-engagementet	529
22.5.3.1	Indledende om selve engagementet	529
22.5.3.2	Landsrettens afgørelse i relation til punkt 3 – køb og udstedelse af valutaramme	531
22.5.3.3	Landsrettens afgørelse i relation til punkt 4, 5 og 6 – Forlængelse af driftskredit og valutaramme i december 2009, betalinger til Nykredit Bank og opretholdelse af valutarammen i første halvdel af 2010	532
22.5.4	Øvrige interessante præmisser	537
22.5.4.1	Forældelse	537
22.5.4.2	Retsfortabende passivitet	537
22.5.4.3	Lempelse af de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmers erstatningsansvar	538
22.6	Byrettens afgørelse og læringen heraf – en sammenligning af prøvelsen af ledelsens skøn	539
22.6.1	Indledende kommentarer og dommens resultat	539
22.6.2	Generelle betragtninger	540
22.6.3	De konkrete engagementer	541
22.6.3.1	Indledende kommentarer	541
22.6.3.2	Østerfælled – eksempler på en (for) intensiv prøvelse	542
22.6.3.3	Main Road, P40C og Mols Linien	552
22.7	Sammenfatning af Amagerbanken	552
Kapitel 23. Roskilde Bank-dommen		557
23.1	Indledning	557
23.2	Bankens historie og forløbet op til konkursen	559
23.2.1	Overordnede bemærkninger	559
23.2.2	År 2005	560
23.2.3	År 2006	562

23.2.4	År 2007	566
23.2.5	År 2008	570
23.3	Kort om arbejdet i bestyrelsen og Bankens resultater	575
23.4	Kulturen i Banken	576
23.4.1	Indledende kommentarer	576
23.4.2	Den stærke direktør	576
23.4.3	Kreditafdelingens rolle i Banken	577
23.4.4	Kreditkulturen	580
23.4.5	Eksempel på konkrete bevillinger	581
23.4.6	Eksterne forklaringer	582
23.4.7	Sammenfatning af kulturen i Banken	583
23.5	Parternes anbringender	583
23.5.1	Anbringender fra Finansiell Stabilitet	583
23.5.1.1	Generelt – Ansvar for hele Bankens sammenbrud	583
23.5.2	Anbringender fra bestyrelsen	586
23.5.2.1	Generelt – ansvaret for hele Bankens sammenbrud	586
23.6	Landsrettens afgørelse og læringen heraf	587
23.6.1	Indledende kommentarer og dommens resultat	587
23.6.2	Generelt – væsentlige overordnede præmisser og forhold	588
23.6.3	Generelt – Ansvar for Bankens sammenbrud	590
23.6.3.1	Ansvar for Bankens vækststrategi	590
23.6.3.2	Ansvar for Bankens organisation	593
23.6.3.3	Ansvar for Bankens kapitalberedskab – tilsynet med Bankens økonomi	598
23.6.3.4	Ansvar for Bankens udlån/kreditgivning	602
23.6.3.5	Sammenfattende – ikke ansvar for Bankens sammenbrud	609
23.6.4	Konkrete engagementer – landsrettens konsekvente anvendelse af the business judgment rule	610
23.6.4.1	Indledende bemærkninger	610
23.6.4.2	Generelle præmisser til de konkrete engagementer	611
23.6.4.3	Capital group – et muligt ansvar	614
23.6.4.4	Centerplan Gruppen – en konsekvent anvendelse af the business judgment rule	614
23.6.4.5	City development – fortsat konsekvent anvendelse af the business judgment rule	616

23.6.4.6	Correll-koncernen – fortsat konsekvent anvendelse af the business judgment rule	618
23.6.4.7	Engagementet med X – grænser for anvendelse af the business judgment rule	622
23.6.4.8	Møllegården-koncernen – konsekvent anvendelse af the business judgment rule	625
23.6.4.9	Nestor Invest-koncernen	627
23.6.4.10	Engagementerne med 02-koncernen, Focus Development-koncernen, Stones Invest-koncernen og Juul Hansen-koncernen.	628
23.6.4.11	Aktiekampagne.	628
23.7	Sammenfatning	629
Kapitel 24. EIK Bank-dommen		631
24.1	Indledning	631
24.2	Bankens historie og forløbet frem til Bankens afvikling	632
24.2.1	Stiftelse og organisering	632
24.2.2	Telefoniske bestyrelsesmøder	632
24.2.3	Bankens regelsæt	633
24.2.4	Bankens resultater	634
24.2.5	Udviklingen i Bankens lån	637
24.2.6	Generelt om de seks konkrete engagementer	638
24.2.7	Finanstilsynets tilsyn	639
24.2.8	Bankens afvikling	639
24.2.9	Forklaringer	641
24.3	Parternes påstande	641
24.3.1	Anbringender fra Finansiell stabilitet	641
24.3.2	Anbringender fra bestyrelsen	642
24.4	Landsrettens afgørelse og læringen heraf	643
24.4.1	Indledende kommentarer og dommens resultat	643
24.4.2	Generelle relevante præmisser	644
24.4.2.1	Individuel statsgaranti og statsligt kapitalindskud	644
24.4.3	Forældelse	644
24.4.4	Ansvarsnormen	645
24.4.5	Tidspunktet for en beslutning	646
24.4.6	Skarp sondring mellem overtrædelse af selskabsloven og lov om finansiell virksomhed kontra interne regler.	647
24.4.7	Telefoniske bestyrelsesmøder	649
24.4.8	Ledelsens forretningsmæssige skøn – en modifikation til det tidligere udgangspunkt	649

24.4.9	Anvendelsen af upside-aftaler	651
24.4.10	Manglende sagkyndig bevisførelse.	652
24.4.11	Betydningen af Finanstilsynets undersøgelser mv.	652
24.4.12	Det enkelte medlems tilslutning til engagementerne.	653
24.4.13	Ansvar for den generelle drift	654
24.4.13.1	Ansvar som følge af risikoprofil/strategi	654
24.4.13.2	Ansvar som følge af anvendelse af upside-aftaler	655
24.4.13.3	Ansvar for erhvervs- og kreditororganisationen.	656
24.4.13.4	Ansvar som følge af Bankens kreditfunktion og spørgsmål om funktionsadskillelse	657
24.4.13.5	Landsrettens konklusion vedrørende det generelle ansvar	658
24.4.14	De konkrete engagementer – en anderledes implementering af business judgment rule	658
24.4.14.1	Sydporten	659
24.4.14.1.1	Særligt spørgsmål om uberettigede hævninger og forældelse heraf	661
24.4.14.2	Schaumann	662
24.4.14.3	DK-Nordic Fastigheter	664
24.4.14.4	HAJ	668
24.4.14.5	RGW	668
24.4.14.6	Borch German Assets.	669
24.5	Sammenfatning	670
Kapitel 25. Opsummering på bogens tredje del		673
Kapitel 26. Konklusion		677
26.1	Bogens hovedkonklusion	677
26.2	Bogens øvrige konklusioner.	679
26.2.1	Ansvar i almindelige kapitalselskaber.	679
26.2.1.1	Lempelse over for familiebestyrelsesmedlemmer.	679
26.2.1.2	Opstilling af en ny ansvarsmodel	679
26.2.1.3	Bestyrelsens tilsynspligt med selskabets økonomi	681
26.2.1.4	Bestyrelsens tilsynspligt med selskabets direktion	683
26.2.1.5	Pligten til at sikre en forsvarlig organisation	684
26.2.1.6	Bestyrelsens loyalitetspligt.	685
26.2.1.7	The business judgment rule	686

26.2.1.8	Bestyrelsens ansvar for selskabets strategi og mulighed for at ifalde ansvar.	687
26.2.1.9	Særlige praktiske problemstillinger	688
26.2.2	Ansvaret i finansielle selskaber.	692
26.2.2.1	Generelt om det finansielle system og reglerne, der regulerer dette	692
26.2.2.2	Bestyrelsens pligter som grundlag for culpavurderingen i finansielle selskaber.	694
26.2.2.3	Sammenfattende om banksagerne	696
26.2.2.3.1	Generelle forhold	696
26.2.2.3.2	Årsagsforbindelse eller uforsvarlighed.	697
26.2.2.3.3	Ansvar for strategi	698
26.2.2.3.4	Påstandenes placering i forhold til ansvarsmodellen	699
26.2.2.3.5	Anvendelse af the business judgment rule.	699
26.2.2.3.6	Højt beviskrav ved ansvar for hele sammenbruddet.	701
26.2.2.3.7	Hvem har ansvaret for manglende rapportering?	701
26.2.2.3.8	Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer	702
	Litteraturliste	704
	Lovregister	715
	Domsregister	717
	Stikordsregister	719